

DEBRECZEN

A DEBRECZENI ÉS VIDÉKI FÜGGETLENSÉGI PÁRTKÖZLÖNYE.

Egész évre 10 1:1 — kr.
Félévre 5 " — " —
Negyedévre 2 " 50 " —
Egy hónapra 1 " — " —
Egyes szám ára 4 kr.

Felelős szerkesztő: **BARTHA MÓR.**
Főmunkatárs: **Dr. KIRÁLY PÉTER.**
Kiadók: **HOFFMANN és KRONOVITZ.**

Hirdetési díj:

Hat hónapos pótló sorért 5 kr. Nagyobb terjedelmű a többször
hirdetéseknél a szerző jutányos áron vehetnek föl. Bélyeg díj min-
den külön beiktatásért 30 kr.

A gordiusi csomó.

Debreczen, nov. 10.

Az ellenzék támadja Bánffy, a kormánypart támadja Szilágyit. Nap nap után felkel Gajári Ödön leczkézletni a képviselőház elnökét. Éles megjegyzésekkel szemére veti, hogy nem kezeli a házszabályokat akként, a hogyan Bánffy és gárdája tőle követelik. Az elnök ránéz s leirhatatlan kifejezéssel, melyben fölény és kicsinylés vegyülnek vagy méltóságosao hallgat, vagy ha kell, a házszabályok idézésével és bírói magyarázatával elutasítja az alkalmatlankodókat. Ugyanezt tette Láng Lajos, kire szintén rá akarta diktálni Gajári az erőszak alkalmazását s mivel nem engedelmesskedett neki, kijelenté, hogy nem a Ház elnök, hanem maga a Ház, tehát a többség illetékes dönteni a házszabályok értelmezésére és gyakorlatára nézve. A feddés Láng Lajosnak volt czimezve, de Szilágyihoz volt intézve, a harag és tehetetlenség szenvedélyével. A kis Falkenhaymoknak az kellene, hogy Szilágyi mondjon le s választhassanak maguknak olyan elnököt saját körükből, ki Bánffy jogtípró politikáját bevigye a törvényhozásba. Kár, hogy Bokross meghalt és Tarnóczy nem képviselő. De talán akadna közöttük vállalkozó, a ki Kloch báró szerepét eljátszaná.

Hogy erre Szilágyi nem hajlandó, kitűnik nap-nap után s ezért Bánffy oly kedvtelen, hogy szóba se áll az elnökkel; ha a székében ül, rá se néz s többnyire nincs a teremben. Pedig Szilágyinak köszönheti, hogy a magyar parlament éles vitája idáig megtartotta s reméljük, jövőre is megfogja tartani az illendőség határait. Az elnök nemcsak pártatlan és igazságos akar lenni, hanem hivatásának tekintli, megőrizni viharban a hajót, melyet kormányoz, megmenteni a parlamentarizmust a töréstől. Ellenben Bánffy ki alkotmányosságunkat zátonyra juttatta s a kitől függ, hogy a kiegyezésről tartozó nyilatkozatával felszabadítsa a képviselőházat az obstrukció veszedelmétől s rendes mederbe terelje tanácskozásait: nemcsak makacsul vonakodik ezt tenni, hanem ugylátszik meg akar szabadulni a parlamenttől egészen. Másikülben magaviselete érthetetlen volna.

Csak rajta, ha el van tökévelve a nyílt abszolutizmusra, ha el van szánva törvény nélkül szedni adót vagy újonczokat és kötni meg a kiegyezést, akár mint provizóriumot, akár mint definitívumot, az országgyűlés beleegyezésének mellőzésével. Tőle ez is kitelik, mert hiszen sohasem vette a törvényt és az alkotmányt komolyan. Ha látja, hogy nem boldogul a képviselőházzal, elnapolja

vagy feloszlatja s rendelkezik mint császári helytartó, rosszabb valamennyinél, ki száz esztendő óta kancellár, Statthalter vagy miniszterelnök volt Magyarországon. Egy sem volt lekiismeretlenebb és igazságtalanabb nálanál, brutálisabb csak egy: — Haynau.

Vért még nem eleget ontott választásoknál es a politikája keltette elégedetlenség elfojtásánál; ha nem folyt még elég vér az utolsó két esztendő alatt, folyhat több is, ha feloszlatja az országgyűlést. Ártatlanok életét, özvegyek és árvák átkát nem bánja — szobrot emel tet magának az elesett honpolgár sirja fölött, a magyar alkotmány temetőjében.

Hiszen neki jobb, ha az egész ellenzék letiporva passzivitásba megy. — Szilágyi Dezső sem kap mandátumot s egy sem azon szabadelvűek közül, kik nem támogatták kvótaemelő politikáját és kegyetlen kormányzatát. Lesz még kiostálni való a szabadelvű pártból is, hogy testőrserege legyen az egész parlament, melyben csak kirendelt ellenzék ülhessen Bánffy kegyelméből mutatónak.

Ez az ő ideálja, mint a hogy volt Doboka vármegyében. A magyarok passzivitásban, mint az oláhok. Neki pedig dicsőségét zengje a magyar sajtó, mint győzőnek és nagy hazafinak, lesz pénz szubvenzióra es mandátum a hízogó vers- és ujságíróknak. Egész irodalom

Ki-ki otthon seperjen.*

(Kuplet. Éneklé egy rendőr) **

Hogyha szennyes az utca,
Igy mordulnak Andrásra:
Miért piszkos ez itt la?!
Aszondom: Csakcsendesesen
Ki-ki otthon seperjen!

Hajbakapnak az utcán,
Kiálnak rendőr után;
Röndet csináljon osztán!
Aszondom; Csakcsendesesen,
Ki-ki otthon seperjen!

Megvernek egy állatot,
Az utcánép őszefut:
Hát még ilyet ki látott?!
Aszondom: Csakcsendesesen,
Ki-ki otthon seperjen!

Udvarol egy szép urfi,
Am férj uram megc-ipi,
S őt mindenki neveti,
Aszondom: Csakcsendesesen,
Ki-ki otthon seperjen!

*] Megjegyezni kívánjuk, hogy e verset nem a Debreczeni Ellenőrtől kölcsönöztük, sőt a szerző előbb juttatta azt eredetiben hozzánk, mint nevezett lap-társunkhoz, de térszűke miatt mi idáig nem közölhetők.

**] Mutatvány a fiataljónévű szerző egy készülő énekes bohózatából. — Az énekszámok zénéje Pásztor Gyula, a „Főiskolai Zenekör” tehetséges karmesterétől valók. — (Szerk). —

Mig a férj ur távol van,
Neje otthon magában,
Szarvat rak rá bujában.
Aszondom: Csakcsendesesen,
Ki-ki otthon seperjen!

Mi nevünk csak: Mihaszna!
Am kinevét ránk adta,
Maga is csak a fajta! —
Aszondom: Csakcsendesesen,
Ki-ki otthon seperjen!

Mocsáry Miklós.

A tizedik Muzsa.

— A Debreczen tárczája —

A görög mithologia tudvalevőleg vagy kilencz muzsával népesítette be a Pieridák berkeit. Jutott muzsa a csillagászatnak, a táncnak, a színészetnek, a tragédiának, az elbeszélő és alanyi költészetnek s a választási mozgalmaknak, vagyis az ékesszólásnak, a történetírásnak, sőt a pásztorsipnak is. Az ujjkor növekedő igényeinek a Parnasszus kilencz szüze azonban többé már nem bír megfelelni s ezért kreálták most a tizedik muzsa állását.

S mondhatjuk, hogy ez a tizedik muzsa eléggé jól van javadalmozva, sokkal jobban, mint a többiek.

Ez a tizedik muzsa a reklám muzsája. A poéták helyett a hirdetés gyűjtő vigécze-
ket csókolja homlokon.

Ihlete a hirdetések hol bal'adaszerűen rövid, hol szentimentálisan érzékeny és elandalító, hol drámailag hatásos szövegében nyilatkozik meg hatalmasan.

Valóban ma már nagyon nehéz a határvonalat megvonni a hirdetések és a szoroson vett irodalom között. Az üzleti élelmesség az írók és poéták tollát is foglalkoztatni akarja. A külföldön, kivált Amerikában már jönné írók predálják tehetségük legjavát a hirdetések költői megalkotására.

S Bostonban most jelent meg a következő munka:

WILLIAM HAWKINS

ÖSSZEGYŰJTÖTT HIRDETÉSEI

*

HÁROM KÖTETBEN.

*

Jackques Storp. Publisher.

fog keletkezni a miniserelnöki palota körül. Sallangos irodalom, Werner-féle, mely minden reggel kürtöli a nemzeti géniuszt, mely Bánffyban lakik.

Már látom, mint készül az utcát mozgósítani rőndörileg az ellenzék ellen, hogy lelkesedjék a nép a közös vámterületért, a felemelt kvótáért és az osztrák-magyar bankért, melynek odaadja az aranyat, a mit Wekerle beszerzett, hogy vigye el Bécsbe, csukja le és soha ki ne adja. S a kiegyezésért, melyben kiszolgáltatja Magyarország érdekét, jogát és jövőjét Ausztriának s feladja Deák Ferencz kiegyezését, nemcsak tapsoltat magának a sajtóban s bizalmat, szavaztat a törvényhatósági gyűléseken hanem ráháritja a felelősséget az ellenzékre, a miért ez nem engedte, hogy Pulszky Gusztáv ajánlására az országgyűlés többsége törvénybe iktassa azt, a mit törvénytelenül is keresztül hajtani kész a nagy Bánffy Dezső.

Nagy mint Sándor, ki midőn a gordiusi csomót megoldani nem tudta — kettévágta.

Kis Sándor bicskaja beletörhet.

A képviselőház ülése.

Debreczen, nov. 10.

A tegnapi ülés, a mult ülés jegyzőkönyvének felolvasása és hitelesítés után, mindjárt Debreczen városi történetekkel illetőleg innen kikerült két ellentétes kérvénnyel foglalkozott, a mennyiben az elnök tegnap terjesztette a Ház elé a nov. 5-iki ismeretes határozat szerinti feliratot, melyben a hivatalos Debreczen kéri a parlament komoly és higgadt munkálkodásának helyre állítását (a

Angliában pedig a Shakespeare tragédiáinak verseit nyomtaták egyszer — legypapirosra.

Nyilván azért, hogy a klasszikusokat kedveő legyek annál tömegesebben tóduljanak arra.

Egy másik cég a Ben Jonson drábjai-val teleirt legypapirosokat árult. Természetes hogy mindenki a Shakespeare legypapirost vette, mert hiszen a Ben Jonson verseivel telenyomatott légyőőnél sokkal hatásosabb az, a melyen a brit óriás szelleme ragyog!

De Magyarországon is megkezdte működését a tizedik muzsa. Ügyes cégek felszólítják irodalmunk jeleseit, hogy talentumok szárnyaival iparkodjanak terjeszteni az ő nagy-szerű készítményeiket. Így pl. nagy poétákat, Endrődy Sandort fölkerítte egy mézeskalacsos, hogy az ő mézes-kalacs sziveire írjon meghatározott költeményeket, amelyek bizonyára még kapósabbá tették volna ezeket a szerelmeknek való ajándékokat a gyöngéd szívű szakácsuék és a poétikus hajlamu bakok előtt.

A kitünő költő nem volt hajlandó a mézeskalacs ipar föllendítésére segédkezet nyújtani s a vásári szívek most is efféle klapánc-riakkal kerünek a forgalomba:

Ha a szívem összetörőd:
Vigyen el babám az ördög!

Hanem a tizedik muzsa, a reklám isten-nője Amerikában már teljesen meghódította a Parnasszust.

jobboldal »éljen« de ugyanakkor a bal és szélső baloldal »le vele« kiáltásai közt). Rög-tön utána bemutatta most már nem a hivatalos, hanem az önálló polgárok Debreczenében nov. 6. végbement impozáns »népgyűlés« Thaly Kálmán Debreczen I. kerületi képviselő által beadott feliratát a külön vámterület felállítását, iránt (tiszván az ugynevezett szélsőbal felkes éljenzése által kísérve.)

Azután a napi rendre térvén át,

A képviselőház tegnapi ülése mindjárt zárt üléssé alakult. A Dezsőffy-ügy volt ismét napirenden, s nem kisebb élénkiséggel és szenvedélyességgel tárgyalták azt, mint tegnapelőtt. A vita szónokai: Polónyi Géza, Apponyi Albert, Horánszky Nándor és Sima Ferencz voltak az ugynevezett ellenzék részéről, Lukács László, Örley Kálmán, Tiszta István gróf és Falk Miksa a kormánypart részéről.

Polónyi beszédében a kormánynak egy újabb önző tettet mutatta be, mely meggyőzően bizonyítja, mily eszközökkel rendeztetni Bánffy a céljai érdekében időnként felmerülő mozgalmakat. A lipótvárosi kaszinó dohánykülönlegességi engedélyének pikáns történetét mondotta el, miután erre Lukács László egyenesen provokált.

Utána Apponyi Albert grófa Dezsőffy-ügy politikai oldalát tüntette föl, hatalmas logikával mutatván ki a kisebbség jogait egy erőszakoskodó többséggel szemben.

Nevezetes része volt az ülésnek Horánszky Nándor beszéde, ki ünnepélyesen megígérte, hogy a nemzeti-part a maga választási pénztáráról nyilvánosan elszámolni kész, de tegye ezt meg Bánffy ur is, ha meri, a szabadelvű párt-párt-kasszájával. Ha pedig ezt Bánffy meg nem teszi, akkor jogosult az a fellogas, hogy a miniserelnök pénzeit erkölcs-telen módon, az ország rovására es a politikai korrektség su yos sérelmével szerezze be.

Sima beszédében azt fejtette ki, hogy a parlamenti béke csak a kormány bukásával fog helyre állani.

Falk a lipótvárosi kaszinót védelmezte. Örley Kálmán pedig Blaskovich Sándort

Az írók és költők nemcsak tárczacikkben, vezércikkben és regénycikkekben csinálnak a newadai petroleum kulfuró részvénytárságnak és a braziliai aligator bőr feldolgozó ipar-telepnek, de már a szindarabokba is beleviszik az üzleti hirdetéseket és a színészek a nyílt színen kürtölik világga egyes cégek fényes dicsőségét.

A filadelfiai Edison színház legutóbbi Hamlet előadásán pl. a dán királyfi elkeseredett lelke egész kétségbeesésével szavalt a:

Gyarlóság asszony a neved! Még a cipője sem szakadt el, amiben atyámat kikísérte és máris más férj karjába dől! Az igaz, hogy a cipője nem is szakad el egy könnyen, mert Mathis Bovienal vette, Washington-street 409, csak 4 frt 50 krért!

Ugyane darabban a borzalmas nagyszerű temető jelenetben a sirásótól Hamlet azt kérdezi:

— Mifele fény dereng? Uj lakót hoznak?

— Ofeliát hozzák. És pedig diszes temetés lesz, akár csak a 42-dik filadelfiai temetés rendező cég rendezné!

A brit óriás egy másik remekébe is belétték a reklámot. Otellóban a dühös mór ezzel fordul Desdemonához:

— Hol a zsebkendő?

— Nem tudom, elveszett, feleli szendén a bájos veneczei patricius-ivadék; — de veszek újakat a Bruce-Whyte cégnél, amelynek a Russel-squareon van fényes üzlet. Oh Otello, ha tudnád, hogy mekkora ott a választók!

támadta, a miért kedden kilépett a szabadelvű párt kötelékéből, szemére veti, hogy ő is sok pénzt költött, mintha ez megigazítaná a választási bűnöket.

Mivel interpellációs nap volt, e végett a zárt ülést nyilvánossá tette az elnök.

Molnár Janos rövid indoklás alapján a következő interpellációt intézi a belügy-miniszterhez:

1. Van-e a t. belügyminiszter urnak tudomása affelől, hogy a helybeli VIII. ker. r. kapitányság f. évi okt. 29-án lefoglalta és elkobozta a vezetésem alatt álló Alkotmány cz. napilap szerkesztőségénél a különféle vallási, emberbarati és hazafias célokra beküldött összegeket, összesen 1111 forint 21 krt?

2. Ha nincs tudomása, szándékozik-e róla tudomást szerezni?

3. Ha igen, szándékozik-e valamennyi magyarországi lapnak olynemű gyűjtéseit elkoboztatni, melyek a belügyminiszteri engedélyt nélkülözik?

4. Szándékozik-e az Alkotmánynál a b. e. Erzsébet királyné szobrára begyűlt 13000 frtnál nagyobb összeget szintén lefoglaltatni, mert azon gyűjtésre sincs az Alkotmánynak belügyminiszteri engedélye: ezen engedély hiánya folytán történvén a többi összegre nézve a lefoglalás és elkobzás?

5. Ha nem, akkor miért foglalta le a rendőrség a pesti »Örök imádas« templomára szóló adományokat, mikor ez a templom ugyanazon czelt, t. i. a boldog emlékü Erzsébet királyné emlékének megőrkítését volna szolgálándó?

6. Továbbá mily jogon és alapon kobozta el a rendőrség a karmeliták helybeli templomára begyűlt adományokat, midőn azok gyűjtésére a belügyminiszter ur f. é. jan. 21-en 6941 sz. a. engedélyt adott?

7. Végül szándékozik-e, ha már a szerkesztőt megbírságozzák is azon hallatlan merénylete és erkölcs-telen tetteért, hogy fenséges célokra begyűlt összegeket regisztrálni mert: haladéktalanul intézkedni, hogy legalább a lefoglalt összegeket azonnal

Mikor Macbeth felesége, a tragédia vége felé kezeit mosva jó, kétségbeesve nyögde-cseli:

— Vér, vér! nem akar lekopni, hiába mosom! Már muszáj lesz a Sloopor F. és fia kitünő börtisztító szappanához folyamodnom! De a többi darabokban is korszerű javításokat vitt véghez a tizedik muzsa.

Mikor Francillon lebontja a haját, Rivelles szalonjában kitör a hámulat. A mai-czizus.

Grandredon erre megjegyzi:

— Azért oly hosszú a haja, mert a Tailloe-féle hajnövesztő pomádéval keni!

Fausztban az aranyászó Margit örvendevén az ékszereknek, folkiált, hogy éppen oly pompás kincseket látott a Grammerson cég ékszerkereskedésének kirakatában, a hol ékszerek részletizetésre is kaphatók!

Az is érdekes fűszerezése a Medea és Jason jelenetének, a mikor colhisi királyleány imádottja nyakába borul:

— Jason, tanultam egy dalt! Eljászom e lanton, melyet Thomas Darling hangszerkészítő gyárában vettem, ahol az árak tartóságáért három évi jótállás vállaltatik!

Igy dolgozik Amerikában a tizedik muzsa. Nem kételkedünk, hogy Európában is megkezdí körutját a szinpadokon és nemcsakára üdvözölni fogjuk a magyarországi színházak szuffitái előtt is.

Flott.

visszakapjuk és rendeltetési helyére juttassuk.

Molnár János továbbá a következő interpellációt intézi a belügyminiszterhez:

1. Van-e tudomása a t. belügyminiszter urnak arról, hogy Komárommegyében hol a megyebizottsági tagok választása e hó 4-ére volt kitűzve, az sem Tatán, sem Herregen, Gallán, Tóvárosban, Szomodon megvárható nem volt; noha a választók nagy számmal megjelentek, mert a választási elnökök: Kistaludy Sándor kir. közjegyző, Friedrich József és Horváth Géza ügyvédek végül Peőcze János és Dávidházy János szolgabírák a választáson meg nem jelentek?

2. Ha nincs tudomása erről, szándékozik-e tudomást szerezni?

3. Ha igen, szándékozik-e szigorú vizsgálatot rendelni el a nevezett elnökök ellen s ezen vizsgálatnak eredménye szerint a jelzettem hallatlan, vagy inkább manapság már mindennapivá válандó rut visszaéléseket, jogtöréseket kellően megtorolni s a megtorlás megtörténtét a t. Házzal tudatni?

Perczel belügyminiszter a másodikra rögtön felel. Nem volt tudomása az esetről és ezért meg fogja indítani a vizsgálatot, melynek fejleményeihez képest intézkedni fog. De az indoklás kapcsán meg kell mondani, hogy mi nagyon szívesen beszélünk önkormányzati jogokról, de azokkal járó kötelességek teljesítéséről jobb hallgatni. Akárhányszor megessik, hogy egy-egy választási elnököt háromszor is helyettesíteni kell, mert nem mennek el a funkció teljesítésére. Alispán korában vele akárhányszor megesset, hogy ő neki magának kellett elmenni 30 kilométernyire egy választást vezetni, mert a kiküldött urak az utolsó perczen köszöntek le. (Nagy zaj.)

Molnár János: Csodálatos, hogy épp a néppárttal történnek mindig ilyen dolgok.

Lukács Gyula: Velünk már 25 év óta történik meg.

Molnár János: Az előleges választ tudomásul veszi.

A Ház is tudomásul veszi.

Elnök a holnapi ülés napirendjére a napirendi vita folytatását tűzi ki.

BELFÖLD.

Bánffy báró fővárosi diszpolgársága.

A tegnapi 10. 4 órakor tartott fővárosi közgyűlésben kellett volna Bánffy br. fővárosi diszpolgársága ügyét elgitézni, melyneffogva ez a közgyűlés óriási érdeklődést keltett annyira, hogy a rendőrség is megfelelő óvintézkedéseket tett arra, az esetre, ha netalán tüntetéssel akarnák a gyűlés menetét akadályozni.

A szekerfő áros egyesítése 25-ik évfordulója és a Hentzi szobor eltávolításával ennek helyére az Erzsébet — szobor felállításának a király által tett elrendelése alkalmából, a királyhoz a főváros hódolati feliratára vonatkozó indítványt Márkus József előterjesztvén indítványozta azt is, hogy a gyűlés egyéb tárgysorozata a jövő szeptember 4-én a hálászata s t a s s é k. Így a diszpolgárság ügye ezuttal halasztást szenvedett.

Ez a halasztás azt mutatja, hogy a Bánffynak szánt megtiszteltetés valószínűsége iránt az ő legnagyobb tisztelői is kétséget tapasztalnak.

Perczel Dezső belügyminiszter az itteni rendőrségre azon rendeletét, melylyel az asztalosok egyesületének működését szocialista üzemek miatt ideiglenesen felfüggesztette, jóváhagyta és az egyesület végeles feloszlását rendelte el. Az indoklásban a miniszter hivatkozik az alapszabályok azon rendelkezésére, mely szerint az esetben, ha az egyesület, az alapszabályai megállapított céljait és eljárásait illetőleg hatáskörét túllépi a miniszterium által minden tekintet nélkül felfüggeszhető. Az egyesület tagjai megkérték Barabás Béla képviselőt, hogy az ügyet a házban interpelláció tárgyává tegye.

(Beküldetett) **A tiszántúli ev. ref. egyházkerületi közgyűlés utólsónapi határozatainak egyikét tudósítók feljegyzése szerint következő sorokban adtuk ki: »e kérdés — t. füredi népiskolák államosítási kérdése — hatása alatt vesztett ügyének kellett lenni aztán B. J. nyiregyházi lelkészek is, aki megkapta a szigorú utasítást, hogy a nyiregyházi főgymnáziumban, — ahol a ref. növendékek közel százát megütő számmal vannak — a vallásnevelést teljesítse, amit mindeddig elmulasztott, különbeni fegyelmi vizsgálat terhe alatt, mert az elébbvaló, mint Debreczenben special Kollégiumok tartása.«**

Érthető és érezhető e közlésből, hogy a »Debreczen« tudósítója nem foglal ellenséges állást N. B. J. nyiregyházi lelkész ellen s közlésében amiőn a határozat lényegét adta, igen helyesen a vita jellemét is érintette, amiből kitűnik; hogy vidéki lelkészek némelyek inkriminálják ha a debreczeni Kollégiumban special Kollégiumok tartására merészkednek, mintha az valamely valóban special tárgyan felesleges volna.

Ugy lehet vélekednünk, hogy az egyházkerületi közgyűlés határozatainak érintette passzusát más debreczeni lapok is közölték. De mint-hogy a nyiregyházi ev. ref. egyház tanácsa megbízásából, ennek világi elnökét a »Debreczen« szerkesztőségét tisztelte meg a hivatalos nyilatkozat beküldésével — közöljük azt szóról-szóra amint beküldetett, habár azt az észrevételt is meg kell tennünk, hogy a sérelem nem itt és így gyógyítható:

»Tekintetes Szerkesztőség! Lapjának f. hó 5-ki számában a tiszántúli ev. ref. egyházkerületi közgyűlésről irt közleményében az foglaltatik, hogy »lelkészünk dr. B. A. R. t. ó k Jenő megválasztása óta a nyiregyházi ág. ev. főgymnáziumban a ref. vallású növendékek részére vallásoktatási órákat nem ad és azzal melegegetőzik, hogy van rá fizikai ideje, mégis ráér a debreczeni kollégiumban special tárgyakat adni elő.« (Ez idézet látszik, hogy nem egyezik a »Debreczen« fentebbi közlésével.)

Hüen adja-e vissza ez a közlemény az egyházkerületi közgyűlés határozatát, nem tudjuk, miután eme határozat egyházközségünkkel ekkoráig nem közölte. A sértő tudósítással szemben azonban, úgy a magunk, — mint különösen közszereketben álló, nagybecsült lelkészünk reputációja érdekében kötelességszerűen kijelentjük, hogy ez a közlemény a való tényállással merőben ellenkezik.

A tény ugyanis az, hogy az említett gymnásiumban, a mióta az fönáll, külön ref. vallású oktatási órák soha nem tartattak, annak ellenére hogy Nyiregyháza ezelőtt hosszabb időn át esperesi székhely volt. Lelekészünk pedig ilyen órákat annál kevésbé adhatott, mivel őt nem gymnáziumi hitoktató, hanem egyházunk lelképásztórául választottuk meg, neki a vallásnevelést kötelességévé nem tettük, s mivel továbbá a hitoktatóról az E. F. 472 §-a szerint az egyházkerület köteles gondoskodni; a minthogy lelekészünk díjevele megállapításánál 1818/1897 sz. a. maga az egyházkerület törölte a gymnáziumi vallásoktatást a lelkészi teendők közül.

Valótlán azért, hogy lelekészünk bármely kötelességét elmulasztotta s még valótlanabb az, hogy itteni állásának eloglalása óta a debreczeni főiskolában special kollégiumokat tartana.

Nyiregyháza 1898 nov. 9.

A nyiregyházi ev. ref. egyháztanács megbízásából:

Lengyel József
egyh. tanács jegyző.

Nagy Lajos
főgondnok.

Szobrot a királynénak.

(Fethlvás hazai tanítószághoz.)

Szólok most édes hazánk minden tanító-jához és tanítónőjéhez, azután minden magyar nőhöz és végre minden serdülő magyar leányhoz.

Százerekbe kerülő szobrot emel az undokul meggyilkolt magyar királyné emlékének Magyarország fővárosa, Budapest.

Gazdag és szegény, ezekkel és kicsiny számu fillérekkel járul ehhez, ép úgy gyermek és agg, férfi és nő.

Es e hozzájárulás mind-mind egybeolvad egy csodaszép, finom márványszoborba, mely czáradokon át hirdetni fogja, hogy egyszer volt egy magyar királyné, a ki szerette ezt az elárvult magyar nemzetet, vigasztalta kétségbeesésében, reményt adott neki, hogy a sötét, bubánatos jelenből virágzó jövőbe virrad: hogy nagy lesz a nagy nemzetek közt, hogy nagy lesz a nagy nemzetek közt.

Az érzelem és értelem egyesülése hozta létre, hogy hazánk fővárosában »lig egy hónap alatt fél millió gyűlt össze drága királynénk szobrára.

Ez szép, ez fenséges! Ámde a vidék is épp úgy, vagy talán még jobban érzi, tudja, mi volt neki és nemzetének e nő, a gyász, a leveretés és az iszonyu lealáztatás napjaiban.

A vidék is követel: fajdalmában azt az enyhülést, vigaszt adó tudatot, hogy bálványozott királynőjének életnagyságu szobrát láthassa mindig, örökké: nem halt meg, néz-zétek, hisz itt van s itt a mienk, nem veheti el tőlünk senki.

Szobrot hát a királynénak, nemcsak a fő, nemcsak a nagyobb városokban, hanem mindenütt, minden városban, minden faluban, minden háznál.

Mi, kiknek nem telik márványra, bronzra, állítsunk szobrot a királynénak »élőszobrot«! Mi tanítók, kik hivatta vagyunk növendékeink szívében a hála, kegyelet, hazaszeretet s nemzeti érzület csiráit ápolni, jó példával járjunk elől.

A királyné szerette a virágokat és különösen királynétársát: a rózsát. Görögországi, nyári lakásának homlokzatán Heine verse díszlik:

Venn du eine Rose siehst,
Sag' ich lass sie grüssen!

Es benn az udvaron ötvenezer faj rózsá diszlett!

Ültessünk mi tanítók és ültetessünk növendékeinkkel rózsafat Erzsébet magyar királyné emlékére, ez legyen mindnyájunk előtt az ő szobra, az ő »élő szobra.«

Szebbet ennél a szobornál nem farag a világ összes szobrása sem!

Es a rózsá már magában véve is a szeretet jelképe. Vajjon ezt az angyali ezt a szerető szívű királynét jelképezheti-e bármi igazabban, mint a rózsá?

Meggyőződésem, hogy ezt a szobrot mindnyájan kegyelettel, szeretettel fogjuk ápolni!

Kalocsa Róza.

Táviratok.

Királyi parancs.

Bécs, nov. 9. a »Debr.« ered. táv. A bécsi »Armeebblatt« czimű napilap ma közli a király azon parancsát, hogy »Hen'zi« a király költségén restaurálva átszállíttassék a kadét iskola előtti terre. A lap aradozva szól Hen'tziről, kit követendő példának állit az ifjuság elé.

A Volf-Gniewosz-ügy.

Bécs, nov. 9. (A «Debr.» ered. táv.) Az esti lapok szerint Gniewosz képviselő elfogadta Wolf képviselő kihívását. Parlamenti körökben azt beszélék, hogy Wolf és Gniewosz holnap kardpárbajt vívnak.

A Dreyfus-ügy.

Páris, nov. 9. (A «Debr.» ered. táv.) Constans szenátor tegnap kijelentette a kamara folyosóján, hogy a kontra-diktórius eljárásnak a hadbírószágokra való kiterjesztésére vonatkozó indítványát, csak néhány nap múlva fogja benyújtani, mert arról értesült, hogy Picquart szabadbocsátása legközelebb várható.

Páris, nov. 9. A Figaro jelentése szerint a semmitőszék rendelkezése azoknál az embereknél, akik Esterházyval érintkeztek, megint elkoboztak irásokat. Esterházy terjedelmes levelezését a semmitőszékhez juttatták.

Az Aurore azt mondja, hogy ennek az intézkedésnek följebb fontos eredménye eldönti Esterházy bűnösséget. Clemenceau közli ebben a lapban, hogy Picquart-t holnap szabadon bocsátják.

Páris, nov. 9. Mercier tábornok a Gaulois egy munkatársa előtt oda nyilatkozott, hogy a semmitőszéki elnök, Löw, őt ma a többi bírák előtt, kik nagyon figyelmesen hallgattak szavaira, kihallgatta. Mercier igen szépen nyilatkozott az elnök előzékenységről. Ő meg van róla győződve, hogy a semmitőszék egyedül csejje a viárosság és az igazság. Ő a bírákban nagy hazafiságot vél feltalálni és teljesen nyugodtan néz a semmitőszék ítélete elé.

Páris, nov. 9. A semmitőszék rendelkezése ma házkutatás volt egy Esterházyval levelezésben álló családnál, mely alkalommal számos es fontos levelet foglaltak le.

Az orosz-török háború emléke.

Szent-Pétervár, nov. 9. (A «Debr.» ered. táv.) A hivatalos lap szerint a hó 30-án leplezik le Szbasztopolban a Nachimov altengernagyok általított emlékművet. Nachimov 1853. november 30-án a szinópei csatában megsemmisítette a török hajóhad egy részét. Mikios csár is jelen lesz az ünnepélyen, a melyre meghívták a tengernagy családját és mindazokat, akik még életben vannak a tengeri ütközetben és Szbasztopol ostromában részt vett harcok között.

A francia hajóraj mozgósítása.

Páris, nov. 9. A «Debr.» ered. táv. Az Echo de Parisnak azt jelentik Toulonból, hogy az egész földközi tengeri hajóraj tegnap parancsot kapott, hogy készen legyen az indulásra. Fourniert a hajóraj főparancsnokát Párisba hívták.

A színészeti jubilaris ünnepélyt rendező bizottság ülése.

Debreczen, november 9.

A színészeti jubilaris ünnepélyt előkészítő és rendező bizottság tegnap d. u. 3 órákor ülést tartott, melynek több fontos tárgya volt. Tudósítónk a gyűlésről a következőkben ad számot:

K o m l ó s s y elnök a megjelent tagokat üdvözölve, az ülést megnyitja. Felkéri dr. Benedek János bizottsági jegyzőt a múlt ülés jökönyvének felolvasására a mi megtörténtek. Aztán beszámol az elnök a múlt gyűlés óta törtentekről, melyek közt különös jelentőséggel bír C s e r n i Bertá jelenleg az Aradi színház jubilaris ünnepélyen leendő részvétét bejelenti, aztán felolvasta jegyző a Cserni Bertához intézett köszönő választ, melyet az elnök a bizottság nevében intézett hozzá.

Felolvastatik az ünnepélyen megjelenő vendégek fogadása és elszállásolására vonatkozó jelentés, melyből örömmel konstatalható hogy Debreczenben a régi hagyományos vendégszeretet erénye ma is szép jellemvonásaink egyik legszebbike.

Aztán bemutatatták a meghívó, mely f. hó 12-én fog szétküldetni. A meghívón egyszermind az ünnepély programja is össze van állítva. Ugy a meghívóról mint annak csinos kiállításáról a magunk részéről is a legmelegebb elismeréssel nyilatkozhatunk.

A bankett rendező bizottság eddigi működéséről adott ezután számot az elnök, mely szerint a bankett az Aranybika dísztermében tartatik nov. 27-én d. u. fél két órákor az ebéd személyenként 3 frt lesz. A menü jó magyaros ízű ételeket garantíroz. Az ünnepélyen R a c z Károly zenekara fog közreműködni.

Szóvá tételt aztán a hivatalos tosztokra vonatkozó módzatok megálapítása — de a bizottsági tagok többsége abban állapodott meg, hogy ez a bankett bizottságra bizassék.

Ezután Komjáthy színigazgató tette meg jeienteset a díszelőadásra vonatkozó programról, mely szerint nov. 27-én a díszelőadás a következőleg rendeztetik:

I. Prolog Kőrössy Kalmántól. II. Fősvény Kisfaludytól. III. Bankban 2. felvonása E. Kovács Gyula és Mándokyal. IV. Hunyady László esküjelenése. V. Nagypó kivonat, Blaháné, Blaha Sárka s esetleg Vizváriával. VI. Ember tragédiája VIII-ik kép. VII. Aranylakadalom. Prielle Kornélia Ujhazy és Bercesényi Célával. VIII. Apotheozis.

November 28-án. I. Prolog. II. Pelesk i nótárius I. és III-ik kép. III. Könyves Kálmán III-ik kép. E. Kovács Gyula és Mándokyal. IV. Hunyadi László esküjelenése. V. Falu rossza vagy Nagypó. Blaháné és Blaha Sárkával. VI. Rang és mód III. felvonás Prielle Kornéliával. VII. Viragcsata II. felvonás (finalé) VIII. Apotheozis.

Végül megbízatnak G é r e s s y Kálmán és K a r d o s Albert avval, hogy a Collegiumból az ott levő színészeti emléktárgyakat szerezzék meg a kiállításra és azzal számoljanak be annak idején a bizottságnak. Több tagy nem levén a gyűlés véget ért.

H I R E K.

* **Nyilvános köszönet.** Kedves kötelességet teljesítünk, midőn a nagyérdemű közönség tudomására hozzuk, miszerint S z o m b a t h i Sandor helybeli kereskedő hazánk nagy fiának, K o s s u t h Lajónak mellszobrát saját költségen megszerezte s a «Függetlenség Könyvtár»-nak ajándékozta. — E hazafias cselekedet önmagában hordja a dicséretet s a nemes ajándékozónak körünk hálás köszönetét nyilvánítja. — Az előkség.

* **Meglopott eszmadia.** L u k á c s József kassai eszmadia iparostól f. hó 9-én éjjel Szordok és Gardua községek közt ismeretlen tettesek elidegenítették a vásári láda feltörése után 40—50 pár férfi és gyermek cipőt. A talpakon számok és a készítő segéd neve tintával beírva áthatók. A tettes feldeleitője 15 frt jutalomban részesül. A kassai hatóság értesítette és tolvajlásról a debreczeni rendőrséget, a mely most a tetteseket nyomozza.

* **Uj kamarai fogalmazó.** A debreczeni ker. és iparkamaránál szervezett új fogalmazói állást tegnap töltötte be a kamara elnöksége. 39 pályázó közül Kovács Istvanra, a pécsi kamara fogalmazójára esett az elnökség választása. Debreczenben végezte kitűnő sikerrel gymnasium tanulmányait s azután mint a debreczeni kamarának néhány évig írnoke magánaton letette a jogi vizgálatokat. Négy év óta fogalmazója a pécsi kamarának és ezen idő alatt szakismereteinek, szorgalmának, ügyességének ügy irodalmi téren, mint a kamarák országos tanácskozásain sokszorosan tanujelét adta. Benne kiváló, ambiciózus erőt nyert a debr. kamara.

* **Az első szerb apáczaárda.** Ismeretes dolog, hogy sem a magyarországi szerbeknek, sem a szomszédkirályság szerbjeinek eddig apácza kolostoruk nem volt. A belgrádi metropolita Inuscentrus most azt tervezi, hogy az apácza kolostoroknak egész sorát fogja

felállítani és pedig a legelsőt Manasinjában. Az első főnöknő egy igen gazdag orosz nő lesz, ki már kinyilatkozta, hogy életét ezen hivatásnak szenteli s a többi klastromok számára is kiképzti az unczokat.

* **A gazdasági egyesület állandó helyisége.** A debreczeni gazdasági egyesület ma előérjesztést nyújtott be a városi tanácshoz, amelyben azt kérelmezi, hogy az egyesület ügyvivő titkársága részére a városházán egy különhelyiség adassék olyképp, hogy a gazdasági tanácsnoki hivatal egyik szobája engedtessek át e célra. Miután az egyesület kérelmének az igazi oka az, hogy végre valahára a gazdálkodó osztály tartózkodása, bizalmatlankodása megszüntessék s azt egyesület tagjainak s általában az összes gazdálkodóknak a gazdasági egyesület ügyvivő titkárságával érintkezése megkönnyíttessek, nem szeved kétséget, hogy a kérelem kedvező elintéztést fog nyerni. A mezőgazdasági sulyos helyzet feltétlenül követeli, hogy kisebb gazdálkodók érde ei előmozdittassanak s miután a gazdasági egyesület most már nem tartja elégnak a szakelőadások általi szellemi támogatást, hanem termények értékesítése, gazdasági gépek, eszközök beszerzése, olcsó kölcsönök közvetítése stb. által anyagilag is előmozdítani törekszik a mezőgazdák javát, elismerés-el adózzunk a kezdeményezésért.

* **Halálozások.** A következő gyászjelentést vettük: Mély fájdalomtól megtört szívvel tudatjuk a felejtethetlen jó gyermeknek, testvérnek, és rokonnak DEZSŐKENEK folyó hó 9-én d. e. 10 órákor, életének 5 ik évében, 2 napi sulyos szenvedés után történt gyászos elhunytát. Kedvas halottunk hült tetemei folyó hó 11-én délután 2 órákor fognak az ev. ref. egyház szertartása szerint a Teleky-(Bárány)-utca 46. számú házuknál tartandó gyásza után a Kossuth-utcai temetőbe örök nyugalomra tetetni, mely végtiszte-ségtételre rokonnakat, barátainkat szomorodot szívvel meghívjuk. Debreczen, 1898. november 9. Bánatos szülei: Juhász József és neje Balogh Juliánna. Testvérei: Erzsébet, Ilonka, Józsi és Gyula. Mint rokon: Bucsa Sándor és neje Juhász Juliánna. Béke lengjen porai felett! — Alulírottak mély fájdalomtól megtört szívvel tudatjuk a nagyszámu rokonság nevében is, a felejtethetlen jó anyának, anyósának, nagyanyának, illetve testvérnek és áldott emlékü rokonnak, özvegy Nikóledon Lászlóné szü. Hollósy Róza asszonynak f. hó 10-én reggeli 7 órákor, életének 53-ik, özvegyiségének 9 ik évében, hosszas szenvedés után történt gyászos elhunytát. A megboldogult hült tetemei f. hó 12-én délután fél 4 órákor fognak a r. kath. szertartás szerint a Rakóczy-(Kis-Péteri)-utca 61. sz. háztól a Szent-Anna-utcai temetőben örök nyugalomra tetetni, az engesztelő szentmise-áldozat pedig f. hó 14-én délelőtt 9 órákor fog a róm. kath. templomban az egek Urának bemutatattani. Mely végtiszte-ségtételre az elhunytak rokonnait, barátait és ösmerőseit tisztelettel meghívjuk. Debreczen, 1898. november hó 10-én. Bánatos gyermekei: Szarukan Zoltán és neje szü. Fényes Aranka, Nikóledon Irén és ferje Linczinger Sándor. Unokái: ifj. Szarukan Zoltán, Szarukan Kálmán. Testvérei: Eteleka özv. Iványi Károlyné, Juliánna özv. Drimba Demeterné, Ilona, Fekete Lajosné, László, Béla, Mária, Gyula, Géza. Az örök világhosszág fényeskedjék nekik! Mindketemetést Gebauer K. t. meik. int. rendezi.

* **Az ellenzék harcza a vidéken.** A kormánynak az a csefogsága, hogy a vidéki törvényhatóságokat az ellenzéki akciót elítélő nyilatkozatokra kényszeríti, átplantálja a politikai izgalmat a vidékre is. Így tegnap Ujvidéken folyt nagy harc a közgyűlési teremben. A parlamenti ellenzék működése elleni felirat indítványa ellenében a helyi ellenzék a kormány elleni bizalmatlansági indítványt lepett jel. A gyűlés 4 ó-tól belenyult az éjjeli órákba és viharos jelenetekben végződött. — Főispán látva az eredménytelenséget, a közgyűlés folytatását másnapra halasztotta.

Sopronban is nehezen ment a dolog. Itt azt találták ki, hogy az ellenzék szónoka Zsombor G ellen folyton széksértési keresete

indítványozták az ügyészséggel, úgy hogy 200 frt pénzbírságban elmarasztalták. A főispán meg egyszerűen megvonta tőle a szót. A többség csak a viharos jelenetek egész sora után szavazhatta meg a megrendelt indítványt, amely szerint Sopron városa főbírást intéz az ellenzéki akció ellen.

*** Koritovszky gróf szökése.** Par hét előtt több ízben megemlékeztünk Koritovszky Konstantin lengyel grófról, ki egyideig Budapesten is tartózkodott és ki körmönfont csilásai után a »lengyel Somoskeőy« elnevezést érdemelte ki. A hirhedt halandor legutóbb Galicziában, Sztaniszlauban vett egy egész ökörsordát és hamis váltókkal fizetett. Ezért azután elfogták és most vizsgálati fogságban áll. Ennek a fogágnak azonban a mai nappal vége lett, mert Koritovszky gróf — mint egy lemebergi távirat jelenti — ma megszökött a börtönből, még pedig olyan módon, a hogy azt csak egy előkelő szélhámos tudja tenni.

A gróf ugyanis pár nap előtt betegnek jelentkezett és e miatt a staniszlai fogház kórházába szállították. Itt a fogházfelügyelő tizenhét éves leányával, kinek hozza szabad bejárata volt viszonyt kezdett. A kisasszony különben a fogház többi lakóitól sem idegenkedett sőt számos fiatal fogoly iránt mutatta ki hajlandóságát. Dancevez Matild — így hívják a jószívű leányt — érintkezésbe lépett a gróf jóbarátaival és csakhamar megszületett a terv kiszabadítására. A gróf barátai pénz, köpenyt hamis szakált juttattak a börtönbe s a vakmerő lány maga vezette ki Koritovszkyt a fogház kórházából azt állítva a felismerhetlenné vált Koritovszkyról, hogy nagybátyja, csak egy óra muiva vették észre a vakmerő szökést. Rögtön értesítették a rendőrséget és csendőrséget, melyek a legerélyesebb eljárást fejtettek ki kézrekerítésükre. — Sikertelenül is a leányt a bákovinai Hadikfalván tartóztatni, de a kalandor grófnak nyoma veszett. Állítólag egy barátja, báró B. segítségével sikerült neki a határon átjutnia és Oláho szágba menekülnie.

A kapunál egy új börtönőr állott, ki Koritovszkyt még nem ösmerte. Ennek kissé gyánusnak tűnt fel a dolog és megállította a szökevény párt. De a leány keményen ráfordt:

— Mit tartóztat föl bennünket? Talán csak szabad nagybátyámat kikisérnem?! — mire az őr meghunyászkodva kiengedte őket. Így jutottak ki a jól őrzött börtönből.

*** Egy évi fogház.** Ez év elején történt Nanáson, hogy Papp Imre Siket Gyula pék legényével a kocsmában összeszólalkozott, — a melyből majd hevesebb jelenet fejlődött ki. Az lett a vége hogy Papp Imre kést húzott elő, és azzal Süket Gyulát hasba szurta. Süket ez alkalommal oly súlyos sérülést szenvedett, hogy 45 napig nyomta utánna az ágyát. — Az ügy epilógusa tegnap játszódtott le a debreczeni törvénytudósok előtt, mely a megtartott végtárgyaláson, Papp Imrét súlyos testi sértés büntetéseért 1 évi fogházra ítélte.

*** Egy millió a F. M. K. E.-nek.** A napokban hunyt el Zsembery Imre honfoglaló nagybirtokos, volt országgyűlési képviselő, a kinek végrendeletét most bontották fel. E szerint Zsembery 5000 holdas birtokát, mely egy millió forint értékű, a F. M. K. E.-nek hagyta. Csak az a baj, hogy a birtok tulajdonjoga per tárgya s így előbb az egyesületnek határoznia kell, vajjon elfogadjá-e a hagyományt.

*** Az éhség.** Vézna sáppadt arcú f. lézengett egész délelőtt a fővárosi Károlyköruton, néhányszor körülnézett, hogy nincs-e rendőr a közelben s ekkor elhaló suttogó hangon szólította meg a járó kelőket,

— Egy kis keuyére valóért könyörgöm. Szánjanak meg, három nap óta nem ettem.

Az embereknek azonban sürgős dolguk lévén, elsiettek az éhező f. mellett, ügyet sem vetettek rá.

Ugy delfelől leült a gyalogjáró szélére, önkívületi állapotba esett s jajgatni kezdett. Pár pillanat alatt nagy sereg dologtalan had

vette körül a szerencsétlent, a kit a legkülönfélébb megjegyzésekkel illettek.

— Hagyjátok békén, be van csipve. A sarki rendőr telefonált a mentőkért, mire megérkeztek, meghalt. Az orvosok konstataáltak, hogy a halált az éhség okozta. — Írásaiból kitűnt, hogy Frankl Lajos 16 esztendőseképe, aki már hosszabb idő óta volt lakás és foglalkozás nélkül s egy darab papírra azt írta, hogy 3 nap óta nincs belevő falatja. A tvszéki orvostanintézetbe vitték.

*** Debreczeni festő képe az őszi tárlaton.** Művészi kivitelű festmény volt látható tegnap a Kíller butorkereskedő kirakatában. A kép hortobágyi csárdai jelenetet ábrázolt. A képet Kovács János akadémiai festő készítette az idei őszi tárlatra s azt ma már fel is küldte. Öszintén kívánjuk, hogy a kép sikert arasson s díjjal jöjjön vissza.

*** A debreczeni ifjuság mozgalma.** A debreczeni jogász ifjuság mozgalmat indított az iránt, hogy a nagyváradi jogakadémiai ifjuságnak a román ifjak hazaellenes tüntetésével szemben tanúsított hazafias magaviseletéért elismerését és nagyrabecsülését közgyűlésen határozatilag fejezze ki.

*** Párbaj.** A Károlyi Sándor és Gajary Ödön közti párbaj tegnap a meghatározott föltételek alapján megtörtént, miután a békéltetési kísérlet eredménytelen maradt.

Az első golyóváltás megtörténte után Gajary Ödön gróf Károlyi Sándor gróf felé lépve a következő kijelentést tette:

— Nem volt szándékom és nem is sértettem nagyméltóságodat! ha kívánja, folytatjuk a párbajt, azonban én azt hiszem, hogy lovagias kötelességemnek ezzel én eléget tettem.

Károlyi Sándor gróf segédei ezen kijelentést elégségesnek találták, a mire mind a két fel megbízottjai az ügyet lovagiasan elintéztnek nyilvánították.

Megemlítetik, hogy Tiszá István gróftól Vládár Imre százados helyettesítette.

A felek kibékülés nélkül: más tudósítás szerint azonban kézfogás után távoztak a kaszárnyából.

*** Mikor a férj otthon van.** Horvátországban, Drenovci községből írja tudósítónk: Bertics Fülöp idevaló gazda feleségét kikapós menyecskének ismerte az egész falu. Csak éppen az ura nem tudott róla. Legutóbb Vanjár Mátyás forgolódott sokat a szép asszony körül. Tegnapelőtt éjjel is Berticsék háza körül ólalkodott. Azt hitte, hogy a gazda nincs odahaza és ez vakmerővé tette. Bekopogtatott az ablakon, a hol a szép asszony aludt.

— Milicza, én kopogok. Hozzad jöttem. Nem jött valasz a szerelmes szavaira, a ki türelmetlenül ismételte meg kívánságát.

— Milicza, ne aludj, mert én vagyok itt. — Jövök, hangzott belülről egy hang és Vanjur várt az ablak alatt. Vesztere tette, mert a férj hallotta meg a szavát. Ki is jött egy fejszével és az udvarló fejét szó nélkül kettéhasította. A gyilkos véres tette után önként jelentkezett a csendőrségnél.

*** A kanyaró Budapesten.** A fővárosban kiütött a kanyaró járvány. Eddig 1800 megbetegedés történt. Négy kerületben az összes iskolákat bezárták. A kormány legközelebb megteszi a legmősszebb menő óvóintézkedéseket.

*** Az orvos gyógyszerész egyesület f.** hó 12-én d. u. 5. órakor helyiségében havi ülést tart. Tárty: Dr. Csikos felolvasása. Indítványok. Betegbemutatás.

*** Az orsz. színészegyesület a Bényei** István igazgatása alatti időből sok olyan becses művészeti ereklyének jutott birtokába, melyek az 1890-ik évben Budapesten tartott országos színészeti kiállításakor még nem voltak felfedezve s így nem is lehettek kiállíthatók. Ezeket most két ládába csomagolva le küldötte H a t v a n i Károly volt színigazgató Budapestről. Azonban azoknak érdekes tartalmát csak f. hó 20-án veszi a bizottság rendezés alá, mert a 19-én tartandó emlékünnepély a keresk. akadémia palota dísztermet lefoglalva tartja.

*** A Magyar Király kávéház tulajdonosának,** E r ő s Jakab urnak sikerült a tel. folyamára a 39 gy. ez. zenekarat hetenként egyszeri közreműködésre megnyerni. Már most szombaton tehát közönségünk élvezetes estélynek néz elébe, a mennyiben akkor tartja a katonazenekar első hangversenyét, teljesen belépti díj nélkül. Megjegyzendő, hogy a tulajdonos csupán kávéházi árjegyzék szerit szolgálja ki vendégeit. A hangverseny műsorát legközelebbi számunkban közöljük.

x Mit vegyünk férfiaknak karácsonyra? Határozottan a legalkalmasabb karácsonyi és újévi ajándékok férfiak részére Schwartz Daniel tajték pipa üzletében a »Bika« szálloda épületében kaphatók, u. m. csakis valódi tajték pipák és szipkák minden alakban és árban valamint bőrből pénz, dohány és szivar tárczák, seta pálczák, ezüst fogantyúval már 4 frittól kezdve, sakk és dominó játékok a legutányabb árban. Kérem a n. é. közönséget, hogy monogramos és czimeres pipákat, valamint szipkákat mielőbb megrendelni sziveskedjek, hogy kellő időben elkeszülhessenek. Kiváló tisztelettel Schwartz Daniel.

*** Új találmány.** Legjobb a Fáy-féle rőtön finomító és szépítő arczkréme. Nem zsiros Ártalmatlan! Higanyt nem tartalmaz. Debreczenben kapható Dr. Róthschnek V. Emil és Tamásy-fele gyógyszerárban, valamint a készítőnél Grósz Nagy Ferencz gyógyszerésznél H.-Szoboszon.

x Fontos közlemény. Néha még a legcsekélyebb étel élvezet is megtermi a gyomorbetegségeket, mely már eleinte felbűffögés, hányás stb. által mutatkozik. Mindezen mutatókozó betegségek ellen legjobb sikerrel használhatni a dr. Rózsa életbalzsamát Fragner B. gyógyszerárban Prágában. Kapható majdnem minden gyógyszerárban.

x Osztály sorsjegyek a III. sorsjáték I. osztályára $\frac{1}{4}$ 6 frt, $\frac{1}{2}$ 3 frt, $\frac{1}{4}$ 1 frt 50 kr., $\frac{1}{8}$ 75 kr. Ujságíró sorsjegyek 6 huzásra 1 korona 100.000 korona főnyereménnyel. Állam sorsjegyek 200.000 korona főnyereménnyel 2 frittért. Valamint minden huzásra mindennemű igérvények kaphatók Seward Dániel dohány-üzsdéjében a »Bika« szálloda épületében.

Színház.

Heti műsor:

Pénteken: Kék asszony.
Szombaton: Virágsata.
Vasárnap: 13-án d. u. leszállított hely: al: Ket huszár, és egy baka, bohózat; este randes helyárrakkal »S t r i c k e«, népszinmű.

Bohém-élet.

Szinmű 5 felvonásban. Irták: Bassiére és Murger. Fordította: Radó Antal.

Duranoin (Szatmáry) a gazdag kereskedő összeakarja házasítani unokaöcscsét Rodolphet (Tanay) De Rouvresnéval, (Fáy Flóra) a gazdag fiatal asszonynyal, ki Rodolphet szereti, Rodolphe, a regényes hajlamu fiatal ember ellentmond nagybátyjának s a véletlenül odajövő bohém társasággal megszökkik Párisba.

Ő is megismeri a nyomoruságot, mely

abban a légkörben, melybe belekerült, már megszokott dolog. Azonban mégis boldog, mert megismeri s megszereti Mimit (Szabó Irma) a kis virágáros leányt, kit kész feleségül is venni.

Durandin, hogy megakadályozza ezt a házasságot, egy gyönyörűen megírt jelenetben reá veszi Mimit; hogy Rodolphe jövője érdekében mondjon le róla. Mimi, ki bár forró szereti Rodolphet, hidegséget mutat iránta s a szakadás megtörténik. Rodolphe kibékül nagybátyjával, udvarol az özvegynek, de azért szívében még mindig él Mimi iránti szerelme.

Mimi nem bírja ki sokáig a válást. Szerelme győzedelmeskedik s érzi, hogy nem bír élni Rodolphe nélkül. Föl akarj: keresni, de eközben találkozik Rouvresnéval, ki a feltékeny és hű nő boszújával szemébe vágja, hogy Rodolphe már őt szereti s nem Mimit, ki iránt már csak szánalmat érez. Mimi, kire borzasztó batással vannak a szavak, súlyos betegségbe esik, melyből nem gyógyítja meg a bűnbánóan visszatérő Rodolphe szerelme sem. A kis padlásszobában, hol oly sok boldog órát töltött együtt Rodolpheal hunyja le örökre szeméit.

Ez röviden a themája a tegnap este bemutatott darabnak. Murger előző regényében „Bohéme” czimben már feldolgozta a Mimi szomorú históriáját. A regény szépségénél, eredetiségénél és kedvességénél fogva bejárta az egész világot és hallhatatlan nagy dicsőséget szerzett Murgernek. Aki ismeri a regényt, az tegnap abban a reményben ment a színházba, hogy egy kitűnő s minden tekintetben kiváló darabot fog látni. A családias nagy volt. A darab messze mögötte marad a regénynek. Van ugyan benne ötlet, szellem és kedves képet nyújt a bohém világ légköréből, de hiányzik belőle a cselekmény egyöntetűsége.

Ami kevés sikere lett volna, azt is lerontották a szereplők. Kivételt csak az egyetlen H a l m y Margit, Mnsette személyesítője képez, ki ambícióval és helyes felfogással játszotta szerepét. Művészi alakítása azonban a rossz és hanyag összejáték miatt nem érvényesülhetett eléggé.

Az előadáson fujtelenség, szerep nem tudás és kesések domináltak, melyek a darabot vontatóttá, darabossá tették. Nagy lelkiismeretlenség kell ahhoz, hogy egy premiert oly készületlenül mutassanak be. Ehhez járult még az is, hogy a szereplők közül a legtöbbenek fogalma sem volt arról, hogy tulajdonképpen mit is játszik.

Igy K o m j á t h y (Marcel) S z e n t e s (Schaunard) és R u b o s (Gusztave) nevezetes alakítást nyújtottak, melyet gyönyörűen betetőzött a szerepük teljes nem tudása. Batran mellejük sorozhatjuk S z a b ó Irmát (Mimi), ki szép szerepét készületlenségénél és helytelen felfogásánál fogva teljesen elejtette. T a n a y, mint Rodolphe egyebek között megtette azt a különös dolgot, hogy midőn a haldokló Mimi utolsó szavait intézi hozzá, egyszerűen hátra fordult s a bajuszát nyomkodta, hogy le ne essék. Evvel aztán még ezt a szép jelenetet is neveltségessé tette. Ez a szerep különben sem vág az ő egyéniségébe.

S z i k l a y (Baptiste) ugyan tudta szerepét, de mint rendesen, ugy ebben a szerepében is szerfölött izetlen volt. És ha még hozzáteszük, hogy a rendezés rossz és helytelen volt, evvel aztán teljesen tisztá képet mutattunk a tegnapi dicső előadásról.

f. m.

Színházi hírek. A színház igazgatósága a következő műsorváltozásról értesít bennünket:

Karacs Imre és Fenyéri Mór nagyművű és makacs rekedsége miatt a M á r t h a opera elmarad a hétről. — Helyette megy, Pénteken, nov. 11-én bérlét 35. szám »B«. A k é k a s s z o n y operette; Szombaton nov. 12-én bérlét 36 szám »C« a V i r á g s a t a. oporette. Egyébként a műsor marad.

A h-nánási önk. tűzoltóegylet feloszlása.

Tudjuk mindnyájan, kik a mai kor felvilágosodottságának nívóján állunk, hogy mennyi emberbaráti nemes célú intézményeket létesítettek egyes, az emberiség sorsát szívében viselő jeles férfiak: azon nemes cél felé törekvő egyesületeknek egyik, mondhatni leg-nemesebbike az önkéntes tűzoltó-egyletek intézménye; melyek céljukot tüzték ki az egyik legveszedelmesebb elem — a tűz — által veszélyeztetett emberiség életének és arcuk verejtékével megtakarított vagyonának megmentését; minden fizetés nélkül, csupán emberbaráti szeretetből; nem kimélve sem fáradságot, sem költséget, sőt igen sok esetben saját életüket veszélyeztetve, csak hogy a segélyért kiáltó embertársaikat megmentésük az elpusztulástól.

Ma már a legkisebb városkában is, a melynek a közönség érdekét előmozdítani kívánó, előjárósága van, rendes tűzoltó egyletek vannak, mivel fel tudják fogni annak célját s értékét s nem riadnak vissza semmi-fele áldozattól, maguk állnak az élére, mint akik leginkább hivatva vannak erre s alakítanak ö. t. egyleteket és sietnek embertársaik érdekében mindent s az idevonatkozó magas miniszteri rendeletek pedig el-gezt tenni.

H-nánáson 9 évvel ezelőtt szintén alakult 70—80 nemesebb értékű férfiból egy jól szervezett önk. tűzoltó-egylet, mely elismeréssel önfeláldozásának és buzgóságának, kötelességét szem előtt tartva, a város lakosságát igen sok esetben mentette meg nagyobb szerencsétlenségektől.

Miután azonban tagjainak nagyobb részét az iparosoztaly képezte, kiket nem a czipra egyenruha, — mert voltak ilyenek — hanem az ügyért való lelkesedés tett az egylet kötelességtudó tagjaivá, kik a saját erejükön kívüli amennyire körülményeik megengedték, anyagilag is hozzájárultak az egylet fenntartásához; a város pedig nem igen sokat törődve az egylet életbentartásával s amennyire tehetett, a segélyezést tőle csaknem megtagadta, — illetve azt a legszűkebb korlátok közé szorította, így az egylet a legnagyobb nélkülözésekkel volt kénytelen küzdeni; bár vezetősége számtalanszor hívta fel a várost a kellő segély megadására, annak a polgármestere utján; hivatkozva kisebb s egészen szegény községekre, melyek belátták ezen nemes egylet szükséges voltát, azt tehetségükhöz mérten segélyezik is. Legközelebb itt van H. Dorog község, mely évenként 5—600 frt készpénz évi segélyt és több javadalmazásokat ad, csak hogy tűzoltó-egylete legyen s ezenkívül nem szűgyel maga az előjáróság sem tagjai közé beállni, hogy a veszélyeztetett emberiségnek segítségére sietni. (Nálunk ez szűgyen és rangon alóli.) Itt nem hogy az egylet pártolásban részesítenék egyesek, mint a közgyűlésnek tagjai, de tény az, hogy nyilvánosan beszéltek, miszerint az a tűzoltó-egylet felesleges valami s az egyáltalán nem is szükséges intézmény. Van paraszt elég, elolthadják azok a tüzet.

Sajnos, hogy a 19-ik században is hallanunk kell ilyeneket és pedig egy rendezett tanácsú városban. Tisztelet a kivételeknek, jobb lenne, ha a közönség érdekét jobban a szívökre vennék egyesek, mert szerény nézeünk szerint az ő kötelességük volna első sorban, hogy annak a szegény népnek ügyét megvédeni, illetve előmozdítani igyekezzenek.

9 évi hosszú és keservés nélkülözések s temérdek küzdelmek között a h-nánási önk. tűzoltó-egylet felküzdeve magát, megmutatta, hogy életerős s a mai kor kívánalmainak megfelelő egylet, ugy, hogy általánosan elismert tény, miszerint, a debreczenit kivéve, a környék egyetlen jól szervezett egylete a h-nánási volt. S ezt a dicsőséget köszönheti csupán buzgó és önfeláldozó derék tagjainak, kik 9 hosszú éven át küzdöttek a város részvéltenségével s egyesek ellenségeskedésével szemben a szent célt tartván szemük előtt, azért, hogy a szegény néptetemes költségektől megmentésük.

Sajnos a veszedelmet elhárítani e kised lelkes csapat minden segély nélkül nem volt elég erős s ellenségeinek az általuk kárörömmel várt célt; az oly sok nélkülözésekkel küzdő s a sok miseriakkal szemben is oly szép virágzásban levő egylet szétrobbantását sikerült végre elérniök.

Tehát megszűnt lenni egy oly nemes cél felé törekvő egylet megszűnt lenni, pedig azért, mivel az, kinek mindent el kellett volna az egyletet követni nem törődött vele, talán nem is tudná felfogni annak horderejét, hogy mi fog a felosztás után következni: (igenis a nagy közönségnek egy évenként ezrekre menő felesleges kiadás,) mert tűzoltóságnak lenni kell; különösen egy ilyen városban, hol arra oly égető szükség van, mivel házai nagyobbreszt gyúlékony anyaggal fedve s udvarai pedig széna és szalmakazalakkal vannak telítve, Azonban ugy látszik, hogy a városi levéltárban nem tartózkodik olyan miniszteri rendelet, amely világosan kötelességévé teszi az előjáróságoknak, hogy tűzoltó-egyleteket szervezzenek, ha lehet önkéntesekből, ha pedig nem lehet, fizetésekkel, legvégső esetben pedig kényszer útján a lakosságból. (Ezt jó lenne az érdekelteknek a poros akták között megkeresni s elolvasni, ha ugyan az egér elébb nem járván, be nem magolta.)

Fájó szívvvel vesszük tudomásul oly szépen virágzó egyletünknek felosztásra való kényszerítését s előre félünk, hogy Isten tudja, mily megmérhetetlen károk fognak ebből szegény közönségünkre hárulni, egyesek könnyelmű nézete miatt!

Igen kívánatos volna, ha H-Nánás rendezett tanácsú város felettes hatósága tudomásul venné az érintett rendeletet s oly módon világos mellőzést s kis utbaigazítást adni méltóztatna nemely érdekelteknek, Miután ugy látszik, sok oldalu elfoglaltságuk miatt erről egészen megfeledkeztek.

F.

K ö d.

Sűrű, nehéz párazatos köd fekszik a városra. — A finom eső szítal belőle, s az emberek megfélemlítve járnak, kelnek, a természet bús hangulatot ültet szívénkbe, az életöztön vigyázatra készíti őket, hogy másokba ne ütközzenek és el ne gázoltassanak.

A nagy, komor, néma csendből csak a lövönat tülkölése és a kis vasut csongetése hallatszik ki; itt-ott belevegült a vásáros élet zaja, a siető szekeresek kiáltozása, csupa óvatosság, csupa félelem.

A természet nagy változásai komorra, megfélemlítetté teszik az embereket és Istenre gondolnak, a legfőbb Alkotóra.

Egy rongyos, de tiszta ruhájú fiatal asszony, karján gyermekével áll meg egy kirakat előtt, nézi, hosszan nézi a felhalmozott élelmi szereket és a gyerek tapsol hozzá:

— Ugy-e anyám, veszel nekem, hisz oly jó gyereked vagyok neked, ugy-e adsz nekem is jó puha kenyeret, must és cukrot.

A bánatos nő szemében néma könyecsepp ül, szíve összeszorul és hangot se bír kijelenteni. Nem ettek napok óta egyebet a kenyőrtüret száraz kenyérénel. November elsején kidobta az özvegyet a szűk pinczelakásból a könyörtelen házmester és azóta bolyong. — Utában kandi kéjvágyó szemek gyakran kísérték és ő oly gyenge, oly nyomorult.

Megáll a háta mögött egy öreg ur és szemtelen tekintetével nézegeti. Vajjon tud-e ellentállni!

A köd mindent eltakar, mindent elnyel... És az erény útjától csak egy lépés a bűnő

M—y M—s.

CSARNOK.

Fővárosi románcz.

Ott pezsgőztek, vacsoráltak
Tegnap még az orfeumba
A szép Iza meg egy urfi
A dáridót meg nem unva.

S ma már halott a szép csillag
És a bikficz máshoz állott,
Annak vallva mámorosan:
— Szeretlek, mint szép virágot.

Holnap meg már eltemetik
S a Don Juan dehogy lesz ott —
Kifizette vacsoráját.
Szegény lepke, szegény halott!

S holnap után megátkozta
A gavallér büszke ajka,
A miért hogy belekerült
Valamennyi — napilapba.

Kovácsi Kálmán.

A kis szóke hadnagy.

Irta: Tóth Dezső.

I.

A kis szóke hadnagy, csillogó szép uniformisában naponként betévedt a Rozmaring utcába, mely voltaképen bitorolta az utca nevezetét, mert egy bitvány köznél nem volt egyéb. Alig néhány házban állott, de minden háznak ablaka színtől virággal. Virító, üde hónapos rózsák kandikáltak ki az arra menőkre, a rózsától rejtve egy-egy selymes haju leányfej, tübben égő fekete meg kőkényszem. A kis szóke hadnagyot ez utóbbiak csábították a Rozmaring utcába. Története is van a dolognak, elülről kezdhetjük.

II.

A kis szóke hadnagy egy-zer füttyörészve jött ki a kaszárnyából, ha kedve volt, a mult éjeli duhaj mulatozás nem ütött azon csorbát. Czelálanul kóborolt a városban, amikor egyik utcába befordult volna, szemtől szembe egy kis leánnyal találkozott. Könnyedén kecsesen lépegetett az utca rossz kövezetén a kis leány; nem ügyelt a mellette elmenőkre, csak az utja elé nézett. A kis szóke hadnagy nyomon követte: gyönyörű szép ibolyaszin szemei voltak a kis leánynak, szerette volna, ha egy sugár rájátéved azokból. — A kis leány nem nézett hátra: a Rozmaring utcának tartott s ott abban a virágos ablaku utcában csak eltűnt egyszer a kis szóke hadnagy szemei elő. Csak eltűnt egyszer, de a kis szóke hadnagy látta, hogy az egyik ház ablakából, a hónapos rózsától rejtve, — reá tekintenek azok a gyönyörű szép ibolyaszin szemek. A szívéhez kapott. lázasan, hevesen dobogott az; kezeivel végigsimította arcát s érezte, hogy — elpirul.

III.

A kis szóke hadnagy másnap megint találkozott a leánnyal s a hónapos rózsák árnyékából ismét rátekintettek azok az ibolyaszin szemek. Másnap is, harmadnap is megint. De a kis szóke hadnagy úgy vette észre, hogy az ibolyaszin szemeken kívül, fekete szemek, meg szürke szemek is tekintenek reá. Ugyanabból az ablakból, nyancsak a hónapos rózsák árnyékából; de egynek a sugara sem volt oly égető, mint az ibolyaszinüeké.

Egyszer aztán összetaláltak.

— Kisasszony! — mondta a hadnagy.

— Uram! — felelt vissza a leány.

Egyiküknek sem tűnt fel ez a hirtelen ismeretség. Régóta keresték egymást — a lajkban is. — e találkozás az álmok teljesülése volt csak.

A kis szóke hadnagy a kapuig kísérté a leányt. Érzékenyen bucsuzott s ismét látta az ablakból — a hónapos rózsától rejtve — utána tekinteni a gyönyörű ibolyaszin szemeket, — de már a feketéket, meg a szürkéket — nem.

IV.

A kis szóke hadnagy megkérdezte a kis leányt.

— Testvérei is vannak talán?

— Nincs, magam vagyok: ketten vagyunk én és az édes anyám.

— Mintha leányarcokat láttam volna az ablakon át, tudja a hónapos rózsák szomszédságában.

— Igen, mondta, voltak nálunk leányok de már nincsenek. — Az édesanyám varrónő; segédkeztek neki, Most már elbocsátotta őket anyus; én kértem, hogy tegye és anyus jó asszony, — megtette. Most én se gitek neki s ha nappal nem végezhetjük el a munkát, megtoldjuk az éjszakával.

A kis szóke hadnagy végtelen gyönyörrel hallgatta a kis leány valómását s a puha bársonyos kezek után nyulva belenézett azokba az ibolyaszin szemekbe, hosszan, mélyen. Érezte, hogy beleveszett azokba a lelke is, nem szabadíthatja ki már onnét.

— Miattam tetted azt, miattam ugye kérdé akadályozva — És miért?

A kis leány nem kapta el puha bársonyos kezeit a hadnagyéból, ott hagyta őket s közelebb simulva a csillogó szép uniformishoz csendesen sugta;

— Nem akartam, hogy azok szeme is gyönyörködhesék te benned — édes!

Aztán odaborult a kis szóke hadnagy ziháló keblére.

Kereskedelmi és iparkamara köréből.

A kereskedelmi és iparkamara az alábbi következő nyilvános pályázati, illetve árlejési hirdetések érkeztek be:

I.

A serajevo-i 15-ik hadtest intendánsánál f. évi november 15-re kitűzött ajánlat beadási határidővel 1647 mm. 3-as sz. buzalisztra.

II.

A m. kir. államvasutak budapesti balparti üzletvezetőségénél folyó évi november 19-én különféle pályafentartási faanyagok szállítására.

III.

A cs. és kir. közös hadügyminiszter hirdetménye, f. év november hó 22-re kitűzött ajánlat-beadási határidővel, mindenféle felszerelésekre.

IV.

A m. kir. államvasutak aradi üzletvezetőségénél, f. év november 23-ra kitűzött ajánlat beadási határidővel az 1899-ben szükséges, természetörmelek és faragott kőmeenyiségének szállítására.

V.

A m. kir. államvasutak aradi üzletvezetőségénél, f. év november 14-re kitűzött ajánlat beadási határidővel 1899 esetleg három évre szükséges pálya fenntartási fák szállítására.

VI.

A m. kir. államvasutak zágábi üzletvezetőségénél, f. év november 28-ra kitűzött ajánlat beadási határidővel 1899 esetleg három évre szükséges anyagok u. m.; kövek, téglák, olajneműek, takaréktűzhely részek, szerszámnyelek, robbantó szerek, fa és virágmagvak szállítására.

VII.

A m. kir. államvasutak szegedi üzletvezetőségénél f. évi november 28-ra kitűzött ajánlat, beadási határidővel az 1906 évben szükséges következő anyagok, u. m. agyag, homokkő, mész, téglák, olajok, takaréktűzhely részek, szerszámnyelek, lemezek, robbantó szerek, fa és virágmagvak szállítására.

VIII.

A m. kir. államvasutak szombathelyi üzletvezetőségénél f. évi november 30-ra kitűzött ajánlat, beadási határidővel az 1899. évi esetleg három évre szükséges pályafentartási fák szállítására.

Mindezen hirdetések és pályázatokra nézve a feltételek s teljes kimutatások kamaránknál megtekinthetők.

Nyilvános köszönet

Wilhelm Ferencz urnak, gyógyszerész Neunkirchenben., Alsó-Ausztria, az antirheumatikus és antiarthritikus vértisztító-theák feltalálójának. Köszvény és rheumatizmus elleni vértisztító.

Ha itt a nyilvánosság elé lépek, azért történik, mivel első sorban kötelességemnek tartom Wilhelm gyógyszerész urnak Neunkirchenben szolgálataiért, melyet vértisztító teája által kínzó rheumatizmus szenvedéseimben teljesített, köszönetemet kifejezni és aztán, hogy másokat is, kik ezen irtózatot betegségbe esnek, eme kitűnő teára figyelmeztessék. A kínzó fájdalmakat, melyeket minden időváltoztatásnál az összes tagjaimban szenvedtem és amelytől semmiféle gyógyszer, sem a Badeni kénfürdők meggyógyítani nem tudott — nem vagyok képes leírni. Almatlanul hánykolódtam ágyamban, étvágyam szemlátomást elmult, kinézésem egészen elhomályosult és egész testeröm elfogyott. A fenti tea 4 heti használatát után fájdalmaitól teljesen megszabadultam nemcsak és még most is, miután már 6 hét óta nem iszom teát, egészséges vagyok, testi erőm is megjavult. Erős a meggyőződésem, hogy mindenki, aki hasonló bántalmaknál ezen teánál keres menedékét, annak feltalálóját, **Wilhelm Ferencz** urat, úgy mint én, áldani fogja.

Kitűnő tisztelettel
Butschin-Streitfeld grófné
alezredes neje.

Kapható minden gyógyszerárban.

Törlesztéses jelzalog kölcsönök

helybeli bármely utcában fekvő rendes bér vagy lakházakra legjutányosabban és legkedvezőbb feltételek mellett kaphatók

Fodor Jenő

bankbizományi irodája, Hunyadi és Barna utca sarok (Kornis-ház).

Ugyanott földbirtokokra is legelőnyösebb kölcsönök eszközöltenek.

Az 1895. évi cairoi s 1896. évi londoni egészségügyi kiállításokon díszoklevéllel s arany éremmel kitüntetve. Orvosi tekintélyek által kipróbált s nagyobb kórodákban kitűnő sikerrel használt külszer:

REUMA-SZESZ

biztos s kiváló gyors hatása a test bármilyenü csuzos bántalmait, u. m. köszvény, csúz, reuma, ischiás, asthma, stb. ellen.

Hatása némely esetben meglepő, a mennyiben gyakrabban idű tebb eseteknél is már egyszeri bedörzsölésnél a fájdalmakat teljesen megszüntette.

Fog- és fejfájást 5 perc alatt megszüntet.

Egy üveg ára használati utasítással 1 korona, erősebb üveg 2 korona 40 fillér.

Főraktarak Budapesten: **Török József** ur gyógyszerárában, Király-utca 12. és **dr. Egger A.** ur gyógyszerárában, Váci körút 17. szám. — Ugyanínt a főváros összes s a vidék csaknem összes gyógyszerárában valamint a készítő

Widder Gyula gyógyszerész

S.-A.-Ujhely 68 szám.

Vidéki megrendelések pontosan teljesíttetnek.
Ugyanínt Debreczenben: Dr. Rotschnek V. Emil, Tóth Béla és Mihalovits Istvánnál.

A védjegyre tessék vigyázni!

Máriaczei gyomorcsépek

nagyserűen hatnak gyomor bajoknál, néiküözhetetlen és általános ismeretes házi és népszer.

A gyomorbetegség tünetei: étvágytalanság, gyomorgyengeség, bűzös lehelet, felfújtság, savanyu, felbűffögés, hasmenés, gyomorégés, felesleges, nyálkakiválás, sárgaság, undor és hányás, gyomorgörcs szűkölés.

Hathatós gyógyszernek bizonyult fejfájásnál, a mennyiben ez a gyomortól származott, gyomortulterhelésnél étellekkel és italokkal, giliszták, májbajok és hámorhoikáknál.

Említett bajoknál a **Máriaczei gyomorcsépek** évek óta kiűnőnek bizonyultak, a mit száz meg száz bizonyítvány tanusi. Egy kis üveg ára használati utasítással együtt 40 kr., nagy üveg ára 70 kr.

Carl Brady, Apotheke zum König von Ungarn Wien, I. Fleischmarkt 1.

Magyarországi főraktár: **Török József** gyógyszerháza Budapest. Király-utca 12. sz.

Kapható Debreczenben: Göttl Nándor, Tóth Béla, Mihalovits István, Dr. Rótschnek V. Emil, Tamássy és Balázs gyógyszerészeknél. Diószegen: Vaday Ignác, Er-Mihályfalván: Máray István. Hadházon: Farkas Ödön. Kaban: Horváth Kálmán gyógyszerészeknél.

9808

1898.

Árverési és bérbeadási hirdetés.

Debreczen sz. kir. város Tanácsa közhírré teszi, miszerint a Piacz és Simonffy utcák sarkán épülő új városi bérháznak a földszinten levő üzlethelyiségei 1899 év Május 1, esetleg Február 1-től kezdődőleg is nyilvános árverésen bérbe adatni fognak.

A nyilvános árverés **1898 évi december hó 16-ik napjának d. e. 9 órájára** a városháza nagytermébe tüzetelt ki.

Az árverési feltételek és a kikiáltási árak megtekinthetők és megtudhatók a hivatalos órák alatt a városi számvevői hivatalánál. Árverelni óhajtok kötelesek a kikiáltási árak 10%-át bánatpénzül készpénzben az árverelő bizottságnál letenni.

A nevezett bérház lakosztályainak bérbeadása is elhatározatván, felhívottnak a bérleti óhajtok, hogy eziránt Vecsei Imre tanácsnok, t. b. főjegyző urnál (Városháza I. emelet) a hivatalos órák alatt jelentkezzenek ki is ilyen jelentkezések elfogadására felhatalmazva lévén, egyúttal a lakosztályok beosztására a lakbérekre és a bérletekre és a bérletek feltételeire nézve is kellő felvilágosítást adhat.

Debreczen, 1898 november 3.

A városi Tanács.

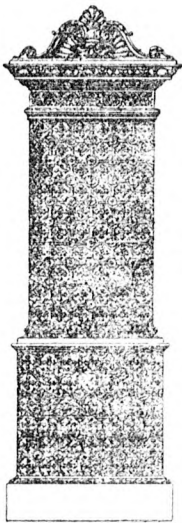
Szücsmunkák, szörmegallérok, bundák

kijavítását és átalakítását olcsó árak mellett elvállal

Rózsa Lajos

női divat terme,
DEBRECZEN, Kistemplom-bazár.

Az eperjesi Népbank Kályhagyára

ajánlja tiszta fehér és teljesen tűzálló anyagból készült fehér, továbbá színes, ó-német, chamois és majolika

cserépkályháit

valamint **diszes kandallóit, kandallós kályháit és takaréktűzhelyeit**, melyek ez iparágban első rangot foglalnak el és számos elsőrendű kitüntetésben része ülték.

Jutányos árak mellett

a legszolidabb és legpontosabb kivitel biztosítatik.

A kályhák felállítását a saját kipróbált szakavatott állítóink végzik.

Egész épületek kályhaberendezését tetemes árengedménnyel vállaljuk el.

Főraktár Eperjesen.

Bizományi és mintaraktár DEBRECZENBEN

KOVÁCS GYULA vaskereskedő urnál

Nagy-uj-utca szegletén, a Bika szálloda mellett.

Kész felállított minta kályháink ugyanott megtekinthetők s a raktárból kiválasztott kályhák kívánatra azonnal felállíthatnak.

Csak akkor valódi, ha a háromszögű palaczk az itt levő szalaggal (vörös és feketenyomás sárga papíron) van elzárva.

Eddig felülmulhatatlan! Maager Vilmos-féle

valódi, tisztított **DORSCH májolaj**

törvényileg védett c-omagolásban

MAAGER VILMOSTÓL BÉCSBEN.

Az első orvosi tekintélyek által megvizsgáltatott és könnyű emészthetőségénél fogva gyermekeknek is különösen ajánlatik és rendeltetik mindama eseteknél, melyeknél az orvos az **egész testi szervezet, különösen mellés tüdő erősítését, a test súlyának gyarapodását, a nedvek javítását, valamint általában a vér tisztítását** el akarja érni. — Egy üveg ára 1 forint és kapható a gyári raktárban Bécsben, III/3. ker., Heumarkt 3, valamint az **osztr.-magyar monarchia legtöbb gyógyszerházában.**

DEBRECZENBEN: Tóth Béla, Mihalovits István, dr. Rótschnek V. Emil gyógyszerészek, Riékl József Zelmos, Csanak József kereskedő urnál.

Főraktár és főelárusítás az osztrák-magyar monarchia részére

Maager Vilmos, Bécs.

III/3, Heumarkt 3.

Utánzások törvényileg üldöztetnek.

Nyomatott Hoffmann és Kronovitz könyvnyomdájában Debreczen, a főpostával szemben.